https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble

Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Andijon Davlat Pedagogika Instituti

Magistarura tarix yo'nalishi 2- bosqich talabasi

Abdug'ofurov Muhammadqodir

Tel raqam + 998908217570

MILLIY ME'MORCHILIK USLUBLARIDA ZAMOVAIYLIK VA RESTAVRATSIYA MUAMMOLARI

Annotatsiya

Ushbu maqola O'zbekiston milliy me'morchilik uslublarida zamonaviylik va restavratsiya jarayonidagi muammolarni tahlil qiladi. Tadqiqot Xiva, Buxoro va Samarqanddagi tarixiy yodgorliklar misolida milliy uslubni saqlash va restavratsiya jarayonidagi texnik, metodologik va boshqaruv muammolarini o'rganadi. Shu bilan birga, zamonaviy arxitektura elementlarini tatbiq etish va xalqaro tajribalarni qo'llash imkoniyatlari ham ko'rsatib o'tiladi

Kalit so'zlar

milliy me'morchilik, restavratsiya, zamonaviylik

Аннотация

В данной статье анализируются проблемы современности и реставрации в национальных архитектурных стилях Узбекистана. Исследование охватывает исторические памятники Хивы, Бухары и Самарканда, рассматривая сохранение национального стиля и технические, методологические и управленческие проблемы реставрации. Также обсуждаются возможности применения современных архитектурных элементов и международного опыта

Ключевые слова

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

национальная архитектура, реставрация, современность

Annotation

This article analyzes the issues of modernity and restoration in the national architectural styles of Uzbekistan. The study focuses on historical monuments in Khiva, Bukhara, and Samarkand, examining the preservation of the national style and the technical, methodological, and management challenges of restoration. Opportunities for applying modern architectural elements and international experience are also discussed

Keywords

national architecture, restoration, modernity

Kirish

O‘zbekiston tarixiy shaharlaridagi me’moriy yodgorliklar nafaqat milliy identitetni ifodalaydi, balki turizm va shaharsozlik rivojida ham muhim rol o‘ynaydi. Tarixiy obidalarni saqlash va restavratsiya qilish jarayonida malakali kadrlar yetishmasligi, moliyaviy cheklovlar xalqaro standartlar bilan moslashuv muammolari , texnik va metodologik qiyinchiliklar muammolari yuzaga keladi.

Sitata: “Milliy merosni saqlash va restavratsiya qilish jarayonida nafaqat texnik bilim, balki strategik rejalashtirish va boshqaruv tizimi ham muhimdir”

Tadqiqot maqsadi — milliy me’morchilik uslubini saqlagan holda zamonaviy arxitektura va restavratsiya jarayonlarini uyg‘unlashtirish strategiyasini aniqlash

Tadqiqot usullari (Methods) Adabiyot tahlili: O‘zbekiston va xorijiy ilmiy maqolalar, konferensiya materiallari, xalqaro standartlar tahlil qilindi

Amaliy holatlar: Tarixiy obidalarni restavratsiya qilish loyihalari va zamonaviy arxitektura bilan aloqasi tahlil qilindi, masalan, Xiva shahridagi Tosh Hovli minorasi restavratsiyasi

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Solishtirma yondashuv: Milliy va xalqaro tajribalar asosida asosiy muammolar aniqlanib, ularni hal etish yo‘llari taklif qilindi

Natijalar Milliy me’morchilik merosi va zamonaviylik

O‘zbekiston arxitekturasida islomiy naqshlar, geometrik bezaklar va gumbazli konstruktsiyalar qadimiy an’analarni ifodalaydi Tarixiy obidalar milliy identitet belgisi bo‘lib, ularni saqlashda zamonaviy arxitektura elementlarini tatbiq etish orqali yangi funktsional yechimlar yaratiladi

Sitata: “Zamonaviy dizayn metodlari milliy bezaklar bilan uyg‘unlashtirilganda, restavratsiya jarayonining samaradorligi oshadi”

Restavratsiya jarayonidagi muammolar Malakali kadrlar yetishmasligi

Xalqaro standartlar bilan uyg‘unlik
Texnik va metodologik muammolar

Moliyaviy cheklovlar

Muhokama (Discussion)Milliy me’morchilik uslubini saqlash va zamonaviy arxitektura bilan uyg‘unlashtirish murakkab ilmiy va amaliy jarayon hisoblanadi

Malakali kadrlarni tayyorlash zarur Xalqaro standartlarni tatbiq etish muhim Tarixiy obidalarni turizm salohiyatiga aylantirish orqali iqtisodiy foyda

“Konservatsiya va restavratsiyada yangi texnologiyalarni joriy etish milliy merosni asrab qolishda sezilarli natija beradi”

Xulosa Milliy me’morchilik uslublari va restavratsiya jarayonlari bir-biriga uzviy bog‘liq. Tadqiqot shuni ko‘rsatdiki: Texnik, metodologik va boshqaruv muammolarini hal etishda innovatsion yondashuvlar zarur Malakali kadrlar va xalqaro standartlarni tatbiq etish restavratsiya jarayonini samarali qiladi Tarixiy obidalarni turizm va shaharsozlik rivojida ishlatish iqtisodiy foyda beradi

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Adabiyotlar (Vancouver uslubi)

1. Dusatova NR. Problems of preservation and restoration of architectural onuments and cultural heritage sites. SHOKH LIBRARY. 2025. https://www.wosjournals.com/ index.php/shokh/article/view/4643 [Accessed 24 Dec 2025]
2. Abdullayeva SM. Madaniy meros obidalari asosida sayyohlikni rivojlantirish imkoniyatlari. 2025. https://scientificjl.com/ trt/article/view/25023 [Accessed 24 Dec 2025]
3. ARXITEKTURA: Tarixiy evolyutsiya, zamonaviy yo‘nalishlar va milliy identitet masalalari. Acumen: International Journal of Multidisciplinary Research. 2025. https:// inlibrary.uz/index.php/aijmr/article/view/83287 [Accessed 24 Dec 2025]
4. Rahmonov S. Modernization challenges in preserving historical architecture in Central Asia. Journal of Cultural Heritage Studies. 2024;12(3):45-59. https://jchs.uz/article/ view/2024-12-3-45 [Accessed 24 Dec 2025]